DERS KUTUSU
DERSKUTUSU.COM

ÇALIŞMA KÂĞIDI
10. Sınıf · Felsefe · 4. Hafta

Ad Soyad: _____
Sınıf / No: _____
Tarih: _____

Felsefenin Diğer Alanlarla (Bilim, Sanat, Din) İlişkisi ve Felsefenin Bireysel ve Toplumsal İşlevleri

Felsefenin bilim, sanat ve din alanlarıyla etkileşimini ve yöntem farklarını karşılaştırır. · Felsefenin bireyin kendini tanımasına ve eleştirel düşünmesine katkısını sorgular. · Felsefenin demokrasi ve toplumsal barış kültüründeki işlevlerini değerlendirir.

HATIRLAYALIM

- Bilim olgusal ve deneyselken; felsefe kavramsal, akli ve refleksiftir.
- Sanat duygusal ve sezgisel estetik yaratıcılık sunarken; felsefe güzelliği ve sanatı akılla sorgular.
- Felsefe bireye önyargılardan arınma ve eleştirel bakış; topluma ise hoşgörü ve demokrasi kültürü kazandırır.

1 EŞLEŞTİRME

Disiplinleri temel nitelikleriyle eşleştiriniz.

Bilim	Sanat	Din	Felsefe
Olgusal ve deneysel yöntem	Estetik heyecan ve sezgi	Vahiy ve teslimiyet hakikat	Kavramsal ve eleştirel akıl

☐ 1. Bilim

☐ 2. Sanat

☐ 3. Din

☐ 4. Felsefe

a) İlahi vahiy ve inanç temelli mutlak hakikat bildirme

b) Estetik heyecan, duygu ve sezgisel yaratıcılık faaliyeti

c) Kavramsal, refleksif ve akıl temelli sorgulama faaliyeti

d) Olgusal, deneysel ve nesnel kanıtlara dayanan bilgi üretimi

2 KISA CEVAP

Felsefi düşünüşün bireyin zihinsel gelişimine sağladığı en temel kazanımı yazınız.

Felsefenin Bireysel ve Toplumsal İşlevleri

Bireysel Katkı	Toplumsal Katkı
Önyargısız eleştirel akıl yürütme	Demokrasi, hak ve barış kültürü

3 AÇIK UÇLU · DÜŞÜN

Felsefenin bilimlerin gelişmesine sağladığı yöntemsel katkıyı açıklayınız.

4 ÇOKTAN SEÇMELİ

Felsefe ile bilim arasındaki en belirgin yöntemsel fark aşağıdakilerden hangisidir?

FELSEFE VE BİLİM YÖNTEM KARŞILAŞTIRMASI

Bilim: Deney, Gözlem ve Olgular	Felsefe: Kavramsal Akıl Yürütme
Doğa yasalarını parçalara bölerek inceler	Varlığı bütüncül ve refleksif sorgular

(A) Bilim olgusal verileri deney ve gözlemle incelerken felsefe kavramsal akıl yürütmeye dayanır

(B) Bilim öznel kabuller üretirken felsefe nesnel laboratuvar bulguları toplar

(C) Felsefe somut deney sonuçlarını kaydederken bilim soyut metafizik sorgulamalar yapar

(D) Bilim varlığın ilk nedenlerini ararken felsefe ölçülebilir fiziksel yasaları formüle eder

5 DOĞRU MU, YANLIŞ MI?

Felsefenin işlevleriyle ilgili ifadeleri Doğru/Yanlış olarak belirleyiniz.

Varlığa Yaklaşım Biçimleri Tablosu

Felsefe & Bilim	Sanat	Din
Akla ve araştırmaya dayanma	Öznel estetik ve hayal gücü	Kutsal metin ve inanç tasdiki

	D	Y
Felsefe bireyin hayatına anlam ve amaç kazandırmasına yardımcı olur.	☐	☐
Felsefi düşünce toplumda farklı fikirlere karşı hoşgörüsüzlüğü artırır.	☐	☐
Demokrasi ve insan hakları kavramlarının doğuşunda felsefe öncü olmuştur.	☐	☐
Felsefe pratik hayatta hiçbir işlevi olmayan boş bir uğraştır.	☐	☐

6 KISA CEVAP

Felsefenin ve bilimin Antik dönemde doğuşundaki ortak insani duyguyu yazınız.

7 TABLOYU TAMAMLA

Bilgi alanlarının varlığa yaklaşım tablosundaki boşlukları tamamlayınız.

Alan	Temel Dayanağı	Yöntemi	Nihai Amacı
Bilim	Olgular ve doğa olayları		Genel yasa ve teorilere ulaşma
Felsefe	Akıl ve mantık ilkeleri		Varlığın bütüncül hakikati
Sanat		Estetik yaratım ve sezgi	Güzellik ve estetik haz oluşturma
Din		Teslimiyet ve tasdik	Dünya ve ahiret mutluluğuna erdirme

8 ÇOKTAN SEÇMELİ

Bir felsefeci bir sanat eserine baktığında öncelikle neyi sorgular?

Felsefe ile Sanat Arasındaki Etkileşim

Sanat Eseri	Sanat Felsefesi	Ortak Payda
Güzelliği duyusal üretir	Estetik yargıyı sorgular	Özgün insani yaratıcılık

(A) Güzelliğin ne olduğunu ve estetik yargıların evrensel bir temeli olup olmadığını

(B) Tuvalde kullanılan boyaların kimyasal kuruma süresini ve piyasa fiyatını

(C) Manzaranın fotoğrafla çekilip kaç beğeni alabileceğini

(D) Rüzgârın dağ yamacında oluşturduğu erozyon miktarını cetvelle hesaplamayı

9 EŞLEŞTİRME

Felsefenin kazanımlarını bireysel ve toplumsal olarak eşleştiriniz.

Rasyonellik	Olgusallık	Estetik	Refleksiflik
Akla uygunluk	Gözlenebilir gerçeklik	Güzellik felsefesi	Düşüncenin kendine dönüşü

☐ 1. Kendini tanıma ve sorgulama

☐ 2. Farklılıklara saygı ve hoşgörü kültürü

☐ 3. Akıl yürütme ve tutarlı düşünme

☐ 4. Demokrasi ve hukuk devleti bilinci

a) Bireysel kazanım

b) Toplumsal kazanım

c) Toplumsal kazanım

d) Bireysel kazanım

10 SIRALAMA

Felsefenin toplumsal barış ve demokrasi kültürünü inşa etme adımlarını sıraya diziniz.

FELSEFİ DÜŞÜNÜŞÜN BİREYDEN TOPLUMA ETKİ AKIŞI

1. Merak	2. Eleştiri	3. Hoşgörü	4. Demokrasi
Kabulleri sorgulama	Dogmaları kırma	Farklı fikre saygı	Hukuk devleti inşası

☐ Hukukun üstünlüğüne dayalı demokratik ve barışçıl bir toplum düzeninin kurulması

☐ Farklı dünya görüşlerinin akli gerekçelerini dinleme ve anlama olgunluğu

☐ Toplumsal düzeyde çoğulculuk ve ifade özgürlüğü bilincinin yayılması

☐ Bireylerin dogmatik ve kalıplaşmış önyargıları sorgulamaya başlaması

11 DOĞRU MU, YANLIŞ MI?

Felsefe ve din ilişkisiyle ilgili ifadeleri Doğru/Yanlış olarak belirleyiniz.

	D	Y
Felsefe ve din her ikisi de insanın varoluş gayesini araştırır.	☐	☐
Din vahiy temelliyken, felsefe akli gerekçelendirmeye dayanır.	☐	☐
Felsefe dini inançları sorgulamayı kesinlikle yasaklayan bir kanundur.	☐	☐
İslam felsefesi akıl ile nakil (vahiy) arasındaki uyumu araştırmıştır.	☐	☐

12 ŞİFRELİ KELİME

İpuçlarından yararlanarak kavramları yazınız. Numaralı kutulardan 'BİLİM' kelimesini bulunuz.

ANAHTAR KAVRAM ŞİFRE ŞERİDİ: B - İ - L - İ - M

1	2	3	4	5
B	İ	L	İ	M

Öğrenme ve gözlem yoluyla elde edilen zihinsel ürün ☐☐☐☐☐

Düşünen, sorgulayan ve ahlaki sorumluluk taşıyan varlık ☐☐☐☐☐

Doğru düşünme kurallarını inceleyen akıl bilimi (mantık) ☐☐☐☐☐

Felsefi tartışmada öne sürülen savunulan tez ☐☐☐☐☐

Bilgiye ulaşmak için izlenen düzenli ve planlı yol ☐☐☐☐☐

Turuncu kutulardaki harfler yukarıdan aşağıya:

_____

derskutusu.com · © Ders Kutusu · Tüm hakları saklıdır.